

Til PMR
Fra Eksamensseksjonen

Sakstype: Vedtakssak
Møtedato: 14. februar 2019
Notatdato: 25. januar 2019
Arkivsaksnummer: 2019/2139
Saksbehandler: Kristin Steen Slåttå

Diskusjonssak: Sensur ved Det juridiske fakultet - Ekstra nivåkontroll på studieårene

Bakgrunn

Høsten 2018 har studieårsansvarlig for 2. studieår spilt inn til PMR at det er ønskelig å se nærmere på sensur ved Det juridiske fakultet, herunder en diskusjon om mekanismer for fordeling av karakterer.

Kriteriebasert vurdering

Universitetet skal gjennomføre kriteriebasert vurdering, det vil si at hver kandidat skal vurderes opp mot de enkelte læringskravene ikke opp mot hverandre, det fordeles ikke i henhold til en normalfordelingskurve. Det rettslige grunnlaget for dette er konkretisert i forarbeidene til UH-lovens 3-9:

UH-loven § 3-9 Eksamen og sensur: 6) *Vurderingsuttrykket ved eksamen, prøve, bedømmelse av oppgave eller annen vurdering skal være bestått/ikke bestått eller en gradert skala med fem trinn fra A til E for bestått og F for ikke bestått*

Ot.prp.nr.79 (2003–2004) merknad til § 3-9: *«To prinsipper må ligge til grunn ved anvendelsen av karakterskalaen. Det første er at karaktersettingen i det enkelte tilfelle skal ta utgangspunkt i den verbale beskrivelsen som er gitt av de enkelte nivåene. Det andre er at i utgangspunktet skal den enkelte student vurderes opp mot hele skalaen, uansett studium og nivå. Disse prinsippene innebærer at det ikke på forhånd er definert en fast karakterfordeling som hvert enkelt kull eller hver enkelt studieenhet skal presses inn i. Departementet antar imidlertid at for større populasjoner og over tid vil en få en karakterfordeling som i det vesentlige tilsvarer den bestemt fordeling ECTS benytter¹. Dette innebærer at det ikke vil være nødvendig å benytte ECTS som et middel for å oversette det norske karaktersystemet»*

Normalfordeling er dermed ikke noe som skal aktivt anvendes ved sensur, men det forventes allikevel å oppnås over tid. Karakterfordelingen er noe som vi jevnlig undersøker, og større avvik fra normalfordelingskurven er noe som vi undersøker nærmere.

Høsten 2017 gjennomførte [NOKUT et frokostmøte hvor tema var «Er en A en A?»](#). Dette var på bakgrunn av [UHRs karakterrapport fra 2016](#), her hadde man konkludert med at interne sensorer var noe snillere enn eksterne, og de hadde også gjort funn som indikerte at institusjoner med lavere inntakskvalitet gav høyere karakterer enn institusjoner med høyere inntakskvalitet. Dette er interessante momenter for vårt fakultet da vi har en høy andel eksterne sensorer og høy

¹ 10 % A, 25 % B, 30 % C, 25 % D, 10 % E

inntakskvalitet². Rapporten gir et bilde av at kriteriebasert vurdering er vanskelig i praksis. Dette er noe som innføringen av blind klagesensur også har vist oss. Til tross for kvalitetskriterier i sensuren som at vi bruker to sensorer, utarbeider detaljerte sensorveiledninger, gjennomfører sensormøter og at klagesensorene har deltatt i ordinær sensurrunde, ser vi sprik mellom ordinær og klagesensur. Kriteriebasert vurdering er vanskelig i praksis der en har eksamensoppgaver som må sensureres med skjønn.

Karakterfordeling på rettsvitenskap

Det er hentet ut tall for karakterfordelingen for fakultetet som helhet, for studieårene, masteroppgaver og valgmenner. For fakultetet som helhet avviker karakterfordelingen fra normalfordelingskurven med høyere andel A, B og C, samtidig er andel D og E er mye lavere enn normalfordelingskurven, se figur 1.

Når vi henter ut fordeling for kun 1.-4. studieår ser vi noe lavere andel A, forventet andel B, noe høyere andel C og mye lavere andel D og E. Dette mønsteret gjentar seg både når vi undersøker for et kortere tidsrom og ser på hvert studieår for seg, se figur 2-5 og 7-9. Lavere andel D og E enn normalfordelingskurven kan vi forklare med høy inntakskvalitet, studenter på rettsvitenskap er blant de med høyest poengsnitt i hele landet.

1. studieår utmerker seg med lavest andel A av alle studieårene, se figur 4. En mulig forklaring for dette er at studieåret har en svært heterogen kandidatgruppe. På 1. studieår er det fortsatt en stor gruppe privatister, ordinære førsteårsstudenter og til slutt studenter som tar gjentar eksamen som kanskje er på 4. eller 5. studieår.³

Karakterfordelingen på masteroppgaver avviker sterkt fra normalfordelingskurven, tallene viser fordeling for hele perioden 2011-2018, men det må bemerkes at A og B er noe redusert etter overgang til at veileder ikke lenger er sensor på oppgaven, se figur 10. Karakterfordelingen på valgmenne avviker også noe, først og fremst med en høy andel A, andel B og C er ca. som normalfordelingskurven, se figur 11. Dette kan forklares med at dette er spesialmenner som kandidatene har valgt selv etter interesse.

Ekstra nivåkontroll våren og høsten 2018

Våren 2018 mottok faglig eksamensleder flere meldinger fra studenter om at eksamensoppgaven på JUS4111 var særlig krevende. Da sensorene hadde levert sensurvedtak, men før publisering, undersøkte faglig eksamensleder fordelingen av karakterer på emnet og fant et vesentlig avvik i forhold til normalfordelingskurven for karakteren A og B. Etter avklaring med prodekan for studier og dekan sendte faglig eksamensleder ut en e-post til sensorene hvor de ble bedt om vurdere nivået på sensuren i lys av informasjonen om andel A og B. Etter dette økte andel A til det som er innenfor forventet fordeling.

I løpet av høsten 2018 spilte fagmiljøet på 2. studieår inn en bekymring rundt nivået på sensur for studieåret. Karakterfordelingen på 2. studieår er som de andre studieårene når man ser på perioden 2011-2018, men ved undersøkelse av 2017 særskilt ser man at både andel A og B er mye lavere enn normalfordelingskurven skal tilsi, se figur 6. Faglig eksamensleder gjennomførte derfor en lik undersøkelse av karakterfordelingen før publisering av sensur. Også her fant faglig eksamensleder grunn for å opplyse sensorene om en særlig lav andel A og ba sensorene vurdere om noen av vedtakene skulle oppjusteres. Etter dette økte andel A til det som er innenfor forventet fordeling.

² Poenggrensen for opptak i 2018 var 55,0 for høstopptak og 52,6 for våropptak for søkere med førstegangsvitnemål.

³ Forslag om overgang til B/IB og innføring av obligatoriske krav vil stenge for privatister på 1. studieår, og emnesperren vil sperre for at studenter som har kommet langt på studiet kan gjenta 1. studieår.

Faglig eksamensleder har i sin dialog kun informert om karakterfordelingen, det har vært helt opp til sensorene å avgjøre om noen konkrete besvarelser skulle oppjusteres i lys av informasjonen.

Diskusjonspunkter

- Hva er PMRs kommentarer til karakterfordelingen ved fakultetet og på studieårene?
- Bør fakultetet rutinemessig undersøke karakterfordelingen på studieårene før publisering av sensur, dette som en ekstra nivåkontroll, hvor sensorene gis beskjed – og mulighet til å korrigere nivået - ved signifikante avvik?

Vedlegg

- Karakterfordeling på studieårene